

Nova mirovna pogodba - Premogarji se vrnejo na delo

ZASTOPNIKI EVROPSKIH DRŽAV SKLENILI NOVO MIROVNO POGODBO. — ZA VEZNIKI SKLENILI, DA ČR-TAJO NEMČIJI VOJNO ODŠKODNINO, TODA PRIČAKUJEJO, DA AMERIKA STORI ISTO GLEDE VOJNIH DOLGOV.

Lausanne, Švica. — V soboto so zbrani zastopniki evropskih držav podpisali novo mirovno pogodbo, ki ima mado mestiti vse dosedanje mirovne in reparacijske pogodbe in dogovore med Zavezniki in Nemčijo. Konferenca v Lausanne je trajala tri tedne in je dosegla sledeče rezultate:

Nemški reparacijski dolg zaveznikom je znašal dosedaj še \$64,000,000,000 v ameriški vrednosti. Ta nemški dolg je znižan sedaj na \$712,500,000.00 kar je skoro malo manj, kakor pri vsakem dolarju, z dolarja na 1c.

V soboto so zastopniki narodov svečano podpisali ta dogovor. Toda poročila omenjajo, da sta Francija in Anglija pristali na ta dogovor s pridržkom, da ga obe ratificirata še potom svojih poslanskih in senatskih zbornic le v slučaju, da Združene države pristanejo na nov dogovor glede vojnih dolgov zaveznikov Ameriki. Z drugo besedo, mi bomo dali, oz. pustili, če nam bo "Uncle Sam" dal in pustil. Nemčijo so o tem francosko-angleškem dogovoru za slučajnost, kakor gori omenjeno, obvestili.

Zanimalo bo čitatelje, kaj evropske države Ameriki dolgujejo: Armenija \$19,019,107.00; Belgija \$400,680,000.00; Čehoslovaška \$167,071,023.00; Estonija \$16,466,012.00; Finska \$8,604,000.00; Francija \$3,863,650,000.00; Anglija \$4,398,000,000.00; Grčija \$31,516,000.00; Ogrska \$1,908,000.00; Italija 2,004,900,000.00; Latvija \$6,888,664.00; Litvinska \$6,197,820.00; Poljska \$206,057,000.00; Rumunija \$63,860,560.00; Rusija \$317,953,006.00; Jugoslavija \$61,625,000.00; Skupaj \$11,598,501,461.00. Pač ogromne številke. Ti računi pa ne vsebujejo računa, ki ga ima plačati Združenim državam Nemčija za stroške njih okupacijske armade.

Evropa pričakuje, da bo Amerika naredila križ čez te dolgove. V Evropi povdarjajo, da je predsednik Hoover dal za črtanje dolgov moralno pobudo, ko je lansko leto na svojo roko razglasil moratorij za dobo enega leta. Evropa, tako pravijo evropski državniiki je sedaj storila svojo dolžnost, zdaj naj pride še Amerika in pokaže svojo velikodušnost.

McDonald in Herriot sta izjavila, da se bo začelo pogajanje glede vojnih dolgov z Ameriko takoj, kakor bodo politične situacije kazale zato. S tem mislijo najbrže začeti takoj po predsedniških volitvah. Kaj mislijo o tem v Washingtonu pokaže bližnja bodočnost.

Benton, Harbor, Mich. — Letošnja letina kaže izredno obetajoč pridelok po vsi kraji. Južnovzhodnega Michigan. Sadež in vsi drugi poljski pridelki kažejo izredno dobro.

MEZDNA POGODBA PODPISANA

40,000 illinojskih premogarjev se vrne na delo v kratkem. — Redukcija pri mezdah znaša od 1 do 30%.

Chicago, Ill. — Obnovitev obratev v illinojskih premogorih se napoveduje tako po unijskih voditeljih, kakor operatorjih, vsled medsebojnega dogovora, ki so ga sklenili in podpisali zastopniki premogarske unije in zastopniki operatorjev. Članstvo premogarske unije ima pogodbo odobriti na svojih lokalnih sejah, nakar bo postala obvezna in polnomočna za obe stranki. Dogovor je malo spremenjen, kakor smo zadnjič poročali. Kompanijske dnevnice bodo \$5.00, do čim so bile dosedaj \$6.10. Za kontraktno delo od tone je cena znižana za 23c. pri toni. Sedaj so dobivali premogarji od tone od 87c. do \$1.07.

Obenem so operatorji pristali na šest urni delavnik s pridržkom, da s tem sistemom poskusijo in če se obnese in bo kazal praktičnost, ga obdrže, če ne, ne.

Na podlagi tega dogovora se obrat v illinojskih premogorih obnovi že ta teden in okrog 40,000 illinojskih premogarjev se v kratkem vrne na delo.

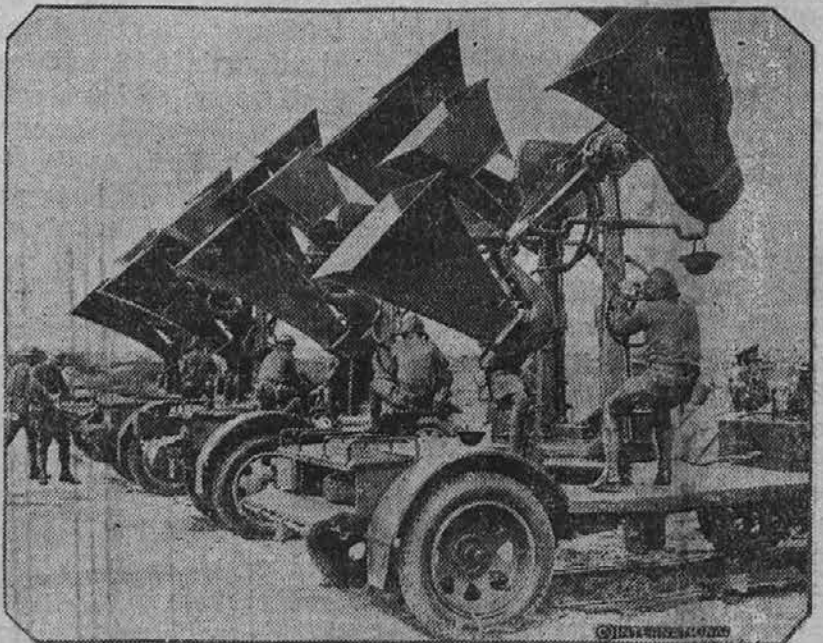
SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Družina Mr. in Mrs. John Gottlieb je prišla v soboto zalostno vest, da je v Lima, v zapadnem Ohio, kjer je bil zaposlen njih sin Viktor, zadela nezgoda njihovega sina, da se je ponesrečil pri žogometu in je na poškodbah na to umrl. Moral je na operacijo, ki jo pa ni prestal. Pokojni Viktor Gottlieb, je bil 24 let star in je bil jako mirnega značaja. V nedeljo večer so ga pripeljali domov, na 1845-West 22nd Str. kjer leži na mrtvaškem odru. Pogreb se vrši v sredo ob 9. uri iz cerkve sv. Štefana. Prizadeži družini, naše sožalje, pokojniku pa mir in pokoj!

NA OBISKU

V nedeljo sta dospela v Chicago na obisk Mr. in Mrs. Fr. Goršin iz Pittsburgh, Pa. Obiskala sta svoje sorodnike, nakar sta se v ponedeljek vrnila nazaj v Pittsburgh. Mr. in Mrs. Goršin sta dospela lansko leto iz domovine. Mr. Goršin je rojen Amerikanec in je šel lani domov na obisk. Tam se je poročil z Fannie Mišjak iz Rejgerce vasi, katero je potem kot Amerikanec dobil k sebi v Ameriko. Nastanila sta se v Pittsburghu, kjer Mr. Goršin dela pri Pennsylvania železniški družbi.

"UŠESA", S KATERIMI SE ČUJE BRNENJE ZRAKOPLOVOV OD DALEČ

Slika predstavlja poslušalne aparate, s katerimi je mogoče zaslišati brnenje zrakoplovov na velike daljave. Te aparate imajo instalirane na obrežju New Jersey v utrdbah. Tudi plovlbo ladij se označi na daleč.

RELIEFNA PREDLOGA SPREJETA

Senat odglasoval za Garner-Wagnerjevo pomožno predlogo. — Hoover jo bo vetiral.

Washington, D. C. — Zvezni senat je v soboto odglasoval za 43. glasovi proti 31. za sprejem reliefne predloge, ki sta jo sestavila in predložila Speaker Garner in kongresnik Wagner. Ta predloga namreč določa, da iz reliefnega sklada si lahko izposodi posojilo vsak posameznik, ki zmore položiti za posojilo predpisano jamstvo. Predloga določa za ta sklad svoto \$2,122,000,000.00.

Predloga bi morala dobiti sedaj še predsednikov podpis in odobrenje, da bi postala pravomočna in veljavna. Tega pa ne bo dobila, ker predsednik Hoover je že v najprej obveljal, da bo predlogo vetiral in poslal nazaj iz vzroka, ker predloga ni formulirana po njegovih nasvetih, da bi nudila posojila samo velikim korporacijam. Hooverja bo pa ta slučaj pokazal v jasni luči kot nenaklonjenega malim ljudem.

CHICAŠKI ŽUPAN BOLAN

Chicago, Ill. — Anton J. Čermak, župan mesta Chicago je te dni resno obelel in še nahaja v bolnišnici sv. Antona Paduanskega. Zdravnik je prepoval vse obiske, razven obiske ožjih sorodnikov, kakor tudi pisma in vso pošto, ker to pacienta le razburja in mu slabša stanje.

PASCHEN GRE V ZAPOR

Chicago, Ill. — C.P. Paschen, ki je bil pred tedni obtožen, da se je na krivičen in nepraven način izognil dohodninskemu davku, katerega bi imel plačati \$43,000.00 v letu 1927. je spoznan krivim tozadevnega prestopka in je obsojen na dveletni zapor v Leavenworth, Kans. in na \$10,000.00 denarne globe.

JAPONSKA TRGOVINA V MANDŽURIJI

Ribolovstvo najbolj dobičkasna obrt za Japonce v Mandžuriji.

Port Artur, Japonska — Japonske konzervne družbe, ki se pečajo večina z ribolovstvom in konzerviranjem rib ter ribje masti in olja, gradijo v tem mestu več svojih tovarn za konzerviranje rib, masti in olja. Zaliv med Chientwanom in Port Arturom je poln velikih kitov, ki imajo svoja gnezda v teh kotlinah. Zato je lov na kite vrlo uspešen v tem zalivu. Japonci so že prej imeli v njegovem zalivu lovske točke, v tem zalivu. Z okupacije Mandžurije pa je prišel ves zaliv v njihovo posest. Ribolov, ki je prišel zdaj v japonsko posest, bo prinašal Japoncem milijone in milijone dobička vsako leto. To je torej tudi vzrok, da je Japonska hotela Mandžurijo za vsako ceno zase.

ŠKOF SCHREMS V RIMU

Rim, Italija. — Clevelandški škof prevz. Dr. Joseph Schrems, je bil te dni v audienci pri sv. Očetu v Rimu. V Vatikanu ostane do sredi meseca avg., nakar se vrne nazaj v Ameriko.

V DVEH MINUTAH OROPAN

Chicago, Ill. — Ko je privozil v petek večer osebni vlak New York Central železnice na postajo v South Chicago, kjer stoji dve minuti, za izstop in vstop potnikov, je izstopil na drugi strani z vlaka zavirač H. H. May, doma iz Elkharta, Ind. Komaj stopi iz stopnice, stopi preden velik bandit z revolverjem v roki, mu zapove roke kvišku in mu je pobral \$1.90 denarja, ki ga je imel pri sebi in zlato uro vredno okrog \$25.00. Nato je vlak zazvilgal in zavirač je stopil na vlak, bandit pa je zginil v noč. Tako poslujejo itaki poštenjakoviči v Chicagi.

KRIŽEM SVETA

— Tokio, Japonsko. — Sovjetske oblasti so zaprle te dni 400 japonskih ribičev, ki so zašli pri otoku Pčiči, v njihovo vodovje na ribolov. Japonske oblasti so proti temu vložile protest in kakor se poroča, so Rusi japonske ribiče izpustili na svobodo.

— Los Angeles, Calif. — Tukajšnji lokalni časopis poroča, da je popis osebnostne lastnine za davke pokazal, da je znani filmski glumač Chas. Chaplin zelo premožen človek, ki poseduje nad \$8,000,000.00 vrednosti v posestvih in gotovini. Glumaštvo se mu je torej splačalo.

— Washington, D.C. — Poročajo se, da japonski poslanik K. Debuchi, odpotuje na daljši dopust na Japonsko in da se najbrže ne vrne več na njegovo mesto. Kdo bo imenovan na njegovo mesto v Washingtonu se še ne ve.

— St. Paul, Minn. — Znani bivši senator iz države Minn. Magnus Johnson, ki je pred leti vodil kampanjo v "overalls" in z molženjem krav, in bil izvolen za en termin, bo letos zopet stopil v politično areno in kandidiral za senatorja.

— Norfolk, Va. — Sam Fiskelstein & Co. Inc. je glasom poročil poklicala na delo 600 krojaških delavcev. Družba pravi, da kar se tiče blagovnih cen, so zdaj najnižje in da se v kratkem obrnejo nazor.

— Toledo, Ohio. — Policija je tukaj prišla ubežnega ubijalca M. J. Davisa, ko je ravno ustrelil tukajšnega zdravnika Martin Larkina. Preiskava je pokazala, da je ubijalec bivši zločinec in da najbrže ima na vesti ugrabljenje odličnih osebnosti v Baltimore in v Toledo.

— Evanston, Ill. — Mestni svet je določil \$1,000,000.00 za instalacijo strelodvornih naprav nad električnimi svetilkami po ulicah. Strelodvornik napeljan nad vsemi žicami in bo s tem odstranjena nevarnost, proti razdejanju električnega žičevja po mestnih ulicah.

— Aurora, Ill. — V tukajšni kurilnici in delavnici železniških potrebščin od Chicago, Burlington and Quincy železnice, se poroča, da je vodstvo delavnic poklicalo na delo 650 delavcev, ki so bili pred več meseci začasno odslovljeni.

— Washington, D.C. — Obdavenje bančnih čekov se takoj v začetku izkazuje za vrlo nepraktično. Clarence Cannon, kongresnik iz države Missouri je že vložil predlogo za odpoklic te določbe. Ako bo njegova predloga upoštevana ali ne, poročilo ne omenja.

— Ako! Ako! — Da, ako je vam naročnina potekla na list ste prošeni, da isto poravnate čimprej mogoče, ker list potrebuje vaše zvestobe in vaše pomoči!

Iz Jugoslavije.

SODELOVANJE FRANCIJE IN JUGOSLAVIJE NA KONFERENCI V LAUSANNI. — FRANCIJA STOJI NA STRANI JUGOSLAVIJE. — VELIK OGENJ NA BLEDU. — SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI IZ DOMOVINE.

Zavezništvo med Jugoslavijo in Francijo

Pariški listi prinašajo obširna poročila iz Lausanne in zlasti podčrtavajo, da razvija predsednik jugoslovanske delegacije, dr. Voja Marinković, živahno akcijo za obrambo pravic Jugoslavije do reparacij, odnosno za priznanje odškodnine, če bi se črtale reparacije. Pri tem se kaže, tako zlasti naglašuje "Temps", da je zavezništvo med Jugoslavijo in Francijo vseskozi živo in resnična vez iskrenega prijateljstva. Marinković predstavlja v Lausanni močno oporo Francije, zlasti prireševanju reparacij, na katerih kar tako enostavno črtanje, Jugoslavija nikakor ne more pristati, ker je bila v svetovni vojni najbolj prizadeta in se je morala za dolžiti, da je vsaj delno popravila škodo, katero je povzročila svetovna vojna. Interesi Francije in Jugoslavije se popolnoma krijejo in zato je tako prijateljsko sodelovanje med obema popolnoma razumljivo.

Uničevalni požar

V soboto 18. junija so ljudje opazili, da se je začel valiti gost dim iz gospodarskega poslopja lastnika hotela "Tri-glav" pri blejskem kolodvoru. Strašni ognjeni jeziki so med gostim dimom švigali proti nebu in razsvetljevali hotel Tri-glav, kolodvor in okolico. Vse poslopje je bilo na mah v plamenu. V poslopju je imel svoj trgovino trgovec Miha Pangerec, ki je imel v svojih lokalnih nakopičenega veliko blaga, katerega je ravno nekaj dni pred požarom zvozil iz Zagorice, kjer je imel podružnico, a jo je radi krize ukinil. Poleg trgovine je imel G. Krušič svojo brivnico, ki je tudi uničena. V poslopju je stanovala nekaj strank in hoteljska služničad. Ogenj je uničil skoro vse blago v trgovini Miha Pangerec, katerega ni uničil, je pa močno pokvarjeno. Uničenega je veliko pohištva strankam, veliko poljskega in gospodarskega orodja in en avto last Ivana Majerja, lastnika hotela. Ogenj je nastal v šupi pod avtomobilom.

Sina zamenjal za konja

Iz Osjeka poročajo o zelo čudni kupčiji, ki se je vršila med ciganom in nekim družinskim očetom. Po izpovedbi cigana, katerega je policija prišla, ker je vodil s seboj 12 letnega kmečkega dečka, je bilo nekako tako le: Cigan je trdil, da je bil ob neki priliki Sv. Ivanu Prigrevici. Kmet mu je tožil, da ima polno otrok in v družbi s kmetom Klemom v da se nahaja v težkih materi-jelnih razmerah. Ponudil pa je ciganu svojega 12 letnega sina

Vendelina, če mu da zanj konja. Cigan je na kupčijo pristal in dal kmetu konja, sedaj se bosta pa oba zagovarjala radi te čudne kupčije.

Nesreča v Litiji

38 letni France Lesjak je hotel s konjem izpeljati z dvorišča mesarja Alojzija Vrhoviča težko cirkularko. Na nesrečo se je snelo prednje kolo in tega so se konji splašili, podrli Lesjaka na tla in čez njega potegnili cirkularko, ki ga je nevarno poškodovala na glavi in mu polomila par reber.

Zagoneten umor

Prvi dan po pravoslavni binkoštnih praznikih je bil iz zasede ustreljen Vasa Popović, pravoslavni župnik v Vojniku pri Leskovcu. Peljal se je od svojega stanovanja v cerkev, kjer bi opravil cerkveno službo, nakar sta iz zasede ustrelila nanj dva moška in zbežala.

Odlikovan kokošjerejec

Na ljubljanskem velesejmu, ki se je vršil meseca junija je tudi letos dobil pohvalo kokošjerejec Josip Kuhna-Tausch v Razvanju pri Mariboru. Nekaj njegovih kokoši je bilo nagrajenih s prvimi nagradami.

Aretiran na Dunaju

Jugoslovanski emigrant Dr. Branimir Jelic je bil pred kratkim na Dunaju aretiran, radi terorističnih atentatov, ki so bili lansko leto uprizorjeni na jugoslovanske železnice. — Zadnje čase je bil v Južni Ameriki in se s ponarejenim potnim listom pripeljal v Avstrijo.

Smrtna kosa

V Trzinu je umrl Alojz Strmole, posestnik in višji davčni upravitelj v pokouju. — V Laškem je umrla Anka Vaprotnik, trgovka v trgovini Franca Česla, zadela jo je kap. — V celjski bolnici je umrl Jernej Kokotec, brezposelni usnarj iz Loznice star 62 let.

Lepa kupčija z gobami

Z Dolenjskega poročajo, da je letos naravnost presenetljivo veliko gob. Pa, čeravno jih je zelo dosti, imajo vseeno precej visoko ceno, posebno suhe. Razni prekupci hodijo kar okoli po kmetih in nakupujejo gobe in so dvignili ceno skoro na dolar za dva funta.

Splašen konj

V Preski pri Medvodah je iz nekega hleva ušel splašeni konj in dirjal po vasi, ko so ravno ljudje prihajali iz cerkve. Pri tem je konj podrl 9 letno deklico Režiko Peternel in ji stopil na trebuh, ter jo nevarno poškodoval.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkom in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredniš-
tvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je
čas do četrtka dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

POZOR! — Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagajte listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rev. B. Winkler:

Tako govore učene glave...

Svetovna gospodarska kriza je predmet vsakdanjega raz-
mišljanja in razgovora. Državniki si belijo glave vsled dolgo
trajajoče krize. Sodobna kriza je duhovna kriza človeštva.

Papež Pij XI. je izdal novo okrožnico in sicer o moralni in
gospodarski krizi sedanjega časa. Sv. oče navaja tri glavne
vzroke sedanje najstrašnejše krize in ti-le so: umazani egoizem,
neliberalni nacionalizem, organiziran ateizem ali brezboštvo.

Meseca aprila letošnjega leta je bil v Bruslju kongres kato-
liških akademikov za mir. Na kongres so bili prišli predstavniki
iz 20 držav, med temi iz Jugoslavije, Poljske, Čehoslovaške, Fran-
cije, Nemčije, Irske in Španske. Zborovalci so poudarili med
drugim: da je nereseno manjšinsko vprašanje velika ovira za
spravo med narodi. Narodne manjšine imajo pravico do ohran-
itve lastnega jezika in svoje kulture. Jugoslovanski delegat je
protestiral proti zatiranju slovenske in hrvatske narodne manj-
šine v Italiji, ki živi pod nezgodnim režimom (vladanjem) in ka-
teri so bile vzete najbolj osnovne narodne in verske pravice. Ve-
liko pozornost na kongresu je vzbudilo predavanje ministra Jas-
parja. Svoj govor je zaključil tako-le: Mladenci, vi imate
pravico govoriti o miru. Ako namreč izbruhne vojna, se boste
moralo bojevati vi, in bodočino bo v vaših rokah. —

Proti koncu letošnjega majnika so se poklonili sv. očetu pre-
stavniki katoliške akcije iz Francije. Papež je imel nanje nago-
vor, v katerem jih je vzpodbujal k nadaljnjemu delu. Med pre-
stavniki katoliške akcije je bil tudi znani voditelj francoskih ka-
toličanih, general Castelnau. Med člani katoliške akcije je
močna skupina uglednih katoličanih, ki branijo stališče, da mora-
jo katoličani v politiki poudarjati idejo krščanske demokracije. —

Silno pozornost je zbudil govor, ki ga je imel ameriški gene-
ral Pershing na večerji, ki mu jo je meseca maja priredil ameri-
ški klub v Parizu. Večerje so se tudi udeležili maršal Franchet
d'Esperay in veliko odličnih ameriških in angleških gostov. Ge-
neral Pershing je dejal: Nahajamo se sredi vojne, ne v vojni
enega naroda proti drugemu, temveč v vojni, ki se bje med dvema
skupinama enega naroda samega. Američani se borimo proti
korupciji in proti nesposobnosti vlade, ki nas je uničila. Ameri-
ški narod je sam odgovoren za svoj položaj. Ameriški narod je
mislil samo na zabavo in na to, kako bi si prislužil denar, ni pa
pazil na razvoj v svoji notranjosti. Med drugim je general Per-
shing tudi dejal, da je prohibicija podlaga sedanje korupcije. —

Predsednika Masaryka so vprašali, kaj on dela, da je še
vedno tako čil in svež. Predsednik je dejal: Jaz telovadim, go-
jim šport in se ne bojim solnca, zraka, in vode. Alkoholnih pijač
ne uživam. Dela imam čili dan dovolj in dobro razumem, da
človek ne živi samo zato, da se zabava, čeprav mora biti tudi ve-
sel. —

Slovaški pesnik Hviezdoslav zatrjuje: Dražja nam je hiša-
ca, kakor palača; v javnih se rodijo rešitelji sveta.

Angleški pisatelj Gilbert Keith Chesterton je eden tistih red-
kih ljudi na svetu, ki isto, kar govore tudi žive. Človeško dušo
dražajo k Bogu male, preproste reči, pravi Chesterton. Zato je
pisatelj zapustil London, kjer je bil rojen in živi v podeželju vaše-
ga življenja.

Reparacije in Jugoslavija

Zastopniki petih velesil so stavili na lauzanski konferenci
predlog, da naj se plačevanje reparacij za trajanja lauzanske kon-
ference odgodi. K predlogu so se izjavili zastopniki Belgije, Ja-
panske, Avstralijske, Portugalske, Jugoslavije, Romunije in Grčije.
Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je izjavil, da Ju-
goslavija že na lanski Hooverov moratorij ni pristala, novi mora-
torij pa pomeni zanjo še večjo škodo. Dr. Marinković pravi, da
bi morale biti žrtve pač pravilno razdeljene. Nelogično bi bilo
reševati posamezne države, druge pa pahniti v finančne in gospo-
darske težkoče.

Polom Nemčije bi vsekakor izzval večje zmede v svetovnem
gospodarstvu. Vsote, za katere gre, so za Jugoslavijo sorazmer-
no enako pomembne. Po Youngovem načrtu Jugoslaviji pripada
na reparacijah kvota 70 milijonov zlatih mark. S tem denarjem
je plačevala svoje dolgeve, ki jih je napravila ob obnovitvi kot
najbolj opustošena dežela. Nemške reparacije predstavljajo v
jugoslovanskem gospodarstvu važen element. V sedanji krizi
so se pomenili agrarni produkti in izvoz je padel v nekaj letih od
približno 800 milijonov zlatih frankov na 400 milijonov. Ju-
goslavija sprejme žrtve, ki jih more prenesti; zahteva pa, da pride
žrtv v primerni obliki do izraza.

S POTA

Chicago, Ill.

Ko sem zadnjič opisoval, da je v nedeljo 3. julija deževalo
celi dan, se je nebo milostno
ozrlo na nas revne zemljane, in
posijalo je, gorko solnce. V pon-
deljek nadaljujemo pot proti a-
meriškim Brezjam v Lemontu.
Pot do tja je kaj lepa, in povolj-
na. Tudi kraj v Lemontu je pri-
jazen. Žal, da poslopje pa ne
odgovarja svojem namenu.
Kjer bi moglo biti krasno veli-
častno poslopje, pa stoji mala
cerkevica, s priprostim samostan-
om. Prav po zgledu sv. Fran-
čiška. Nehote mi pride na misel:
Ali smo res Slovenci tako na
nižki stopinji, da nemoremo po-
staviti lepšega svetišča naši ne-
beški materi Mariji, kraljici ne-
bes in zemlje. Gotovo ga mora-
mo. Koliko krasnih narodnih do-
mov so že postavili Slovenci po
raznih naselbinah. Samo v Cle-
velandu jih imamo 5. Vse to bo
pričalo še poznim rodovom, da
so tukaj stanovali Slovenci. Za-
kaj bi se pa ne zavzeli za kato-
liški dom, kjer se vzgajajo slove-
nski fantje, da bodo še v poznej-
ših rodovih vodili kraljestvo bo-
žje. Tudi to mora biti. V Lemontu
se mora postaviti katoliški
dom in svetišče naši nebeški ma-
teri Mariji. Seveda drevo ni ob-
enem mahljaju posekano. Tudi to
se ne more tako hitro izgotoviti.
Šaj tudi narodni dom ni bil s
prvim dolarjem ali s prvo ope-
ko izgotovljen. Treba je potrpe-
ljivosti in ustrajnosti. Mislim, da
je Slovencev, to je katoliških,
toliko po širni Ameriki, da ako
bi vsakdo daroval primerno svo-
to, recimo \$5 ali \$10, bi bila že
povoljna svota. V ti depresiji je
skoro nemogoče, ali kakor je po-
dežu zopet zasijalo sonce tako
se bodo tudi razmere na boljše
obrile. Dal Bog, da bi se skoro.
Vsi Slovenci in Slovenke, naj bi
se pa ozirali proti Lemontu, in
prosili mater božjo Marijo za
pomoč v potrebi. Tudi vsi slo-

venski listi naj bi sodelovali.
Šaj so pri vseh listih katoličani,
in čitajo jih katoličani. Naj bi
ne bilo Slovencev v Ameriki, da
bi bil nasproten slovenskim fran-
čiškanom v Lemontu. — Naj še
omenim cenjenim čitateljem li-
sta Amer. Slovenca krasoto
stavbe in katedrale v Munde-
leini. Kaj lepšega se ne vidi po
svetu kakor je katedrala v Munde-
leini. Prostorni park obsajen
z raznimi cvetlicami očara gle-
dalca. Priporočam vsem Slove-
ncem, kateri imate priložnost biti
v Chicagu, da si ogledate ta za-
nimivi in krasni kraj.

Ker se moj čas počitnice in po-
tovanja bliža h koncu, bodi iz-
ročena najlepša hvala družini
Mrs. Jos. Lakner za vso gosto-
ljudnost in postrežbo. Hvala Mr.
Jos. Černivce za vso prijaznost
in gostoljubnost. Hvala Mr. J.
Jerič, uredniku lista Am. Slove-
nec, za razkazano tiskarno in,
da je hotel drage volje priobiti
moje dopise. Hvala Vam cenjeni
čitatelji lista, ko ste morebiti z
nejevoljo čitali moje spomine iz
potovanja. Bodite prepričani, da
sem jih pisal z dobrim name-
nom.

Želim vsem cenjenim čitate-
ljem in čitateljam nam ljub-
ljene lista Am. Slovenca naj-
lepše pozdrave, meni in moji
družini pa srečno pot nazaj pro-
ti Clevelandu. — Zdravo!

Jacob Resnik

ŽALOSTNA VEST NAŠE
ZASTOPNICE

Pueblo, Colo.

Naznanjam žalostno vest, da
sem hodil en celi mesec obiska-
vat svojo sestro v bolnišnico.
Danes teden, ko to pišem, smo jo
pa pokopali. Komaj je to minu-
lo je pa moja mlajša hčerka o-
bolela na slepiču in je morala
tako v bolnišnico, kjer je bila
operirana na slepiču, ki se je že
razlil in tako je njeno življenje
prosili mater božjo Marijo za
pomoč v potrebi. Tudi vsi slo-

v veliko pomoč. Vedno kadar
sem šla okrog po hišah za A. S.
mi je vedno držala v redu dom
in hišo. Tako sem torej nekaj
časa zadržana in pri najboljši
volji ne morem okrog rojakov
za list, dokler ne ozdravi. Pro-
sim vse rojake v naši naselbini,
ki želijo poravnati naročnino za
list "A. S." naj se potrudijo in
pridejo k meni na dom plačat
ker sedaj sem radi hčerke bo-
lezni zadržana. Prosim upošte-
vajte to. Kdor pa ne more do-
mene naj blagovoli sam poslati
naročnino direktno na upravni-
štvo. Priporočam mojo hčerko v
molitev.

Pozdrav vsem čitateljem in
naročnikom tega lista.

J. Meglen,
514 Moffat Str.

NA POMOČ ROJAKU V PO-
TREBI

Entumclaw, Wash.

Tukajšnji "Farmers Citizen
Club of King County" je sklenil,
da priredi v soboto 16. julija ve-
selico ali party, za bolno soso-
stro Terlep. V tem dopisu prav-
uljudno vabim tudi ostala tri
društva, da se udeležijo te pri-
reditve. Prepričana sem, da go-
tovo ne bodo zaostala, že radi
človekoljubnosti ne in pa tudi
za to ne, ker se družina Terlep v
resnici nahaja v veliki potrebi.
Že poprej je bilo hudo in ubo-
štvo pri hiši, kakor pri več dru-
gih, sedaj je pritisnila še bole-
zen pljučnica, katere se ne more
iznebiti že tako dolgo. Pokažite
se dragi rojaki, da imate ljube-
če srce do revnih in siromakov,
zlasti še do svojih rojakov. Pro-
šeni ste, da pridete vsi kateri
ste zdravi in tako pomagajte ro-
jakinji v veliki potrebi in bole-
zni, ker tudi sami ne vemo, kedaj
nas zadenejo krizi in težave.
Pridite, da se mi zdravi malo po-
veselimo. Vstopnina za moške
ali ženske je samo 25c. Dobilo se
bo tam brezplačno tudi nekoliko
okrepčila. — Na svidenje torej
v soboto 16. julija ob 9. uri zve-
čer. — Pozdrav.

Naročnica

KAJ POROČA ROJAK IZ
KANADE

Illacillewaet, B. C. Canada

Ker vam ravno pošiljam na-
ročnino za list Amerikanski Slo-
venec, katera mi je potekla, se
tudi oglašam z malim dopisom in
zajedno pozdravljam vse rojake
in čitatelje tega lista, ki mi pri-
naša veliko zanimivih novic
dnevno. Četudi živim daleč v za-
padnem delu Britiške Kolumbi-
je, me ta priljubljni katoliški
list redno obiskuje. — Da bi
imel poročati o zabavah, parti-
jih ali podobno, kakor berem po-
ročila iz naših naselbin po Sever-
ni Ameriki, tega žalibog tukaj
ni. — Ob vnožju hribov vijóča
se železniška proga, ki je kljub
slabim časom precej živahna,
nam daje dnevni zaslužek. Ve-
liko izletnikov, tudi Amerikan-
cev se prepelje tod mimo z brz-
vlakom in filmajo tukajšnje oko-
lico in vrhove gora, kakor je Mr.
Grdina filma našo drago domo-
vino Jugoslavijo. — Kriza, ka-
tere je celi svet poln, tudi tukaj

ne prizanaša in zadeva tudi več-
je obrate. — Pozdrav.

Joseph Barič.

STRAH JE PA LE BIL

Milwaukee, Wis.

Delegatje konvencij so zapu-
stili Chicago, kjer so imeli kon-
venčna zborovanja, potem, ko so
nominirali dva kandidata, kate-
rih enega naj ljudstvo prihodnje
jesen izvoli za predsednika Zdr.
držav. Eden teh kandidatov je
vsem dobro znani, dosednji
predsednik Mr. Hoover, drugi je
pa Mr. Franklin D. Roosevelt.
— Mnogim nevednim Slovincem
se je kamen odvalil od srca, ko
so izvedeli, da ni bil nominiran
za predsedniškega kandidata
Mr. Al. Smith. Dosti takih se je
izrazilo, da pa že raje volijo pri-
prihodnjih volitvah v jeseni, do-
sedanjega predsednika Hoover-
ja, kakor pa da bi volili za pre-
sednika Združenih držav katoli-
čana Mr. Al. Smitha, kajti če bo
Smith izvoljen, tako so modro-
vali, potem bomo vsi "frdama-
stro Terlep". V tem dopisu prav-
uljudno vabim tudi ostala tri
društva, da se udeležijo te pri-
reditve. Prepričana sem, da go-
tovo ne bodo zaostala, že radi
človekoljubnosti ne in pa tudi
za to ne, ker se družina Terlep v
resnici nahaja v veliki potrebi.
Že poprej je bilo hudo in ubo-
štvo pri hiši, kakor pri več dru-
gih, sedaj je pritisnila še bole-
zen pljučnica, katere se ne more
iznebiti že tako dolgo. Pokažite
se dragi rojaki, da imate ljube-
če srce do revnih in siromakov,
zlasti še do svojih rojakov. Pro-
šeni ste, da pridete vsi kateri
ste zdravi in tako pomagajte ro-
jakinji v veliki potrebi in bole-
zni, ker tudi sami ne vemo, kedaj
nas zadenejo krizi in težave.
Pridite, da se mi zdravi malo po-
veselimo. Vstopnina za moške
ali ženske je samo 25c. Dobilo se
bo tam brezplačno tudi nekoliko
okrepčila. — Na svidenje torej
v soboto 16. julija ob 9. uri zve-
čer. — Pozdrav.

Naša slovenska cerkev sv. Ja-
neza Evang. stoji na lepem pri-
jaznem kraju, blizu malega par-
ka, ki je obdan z drevjem in raz-
nim grmovjem, ki zakriva po-
gled na cerkevna vrata in kip
sv. Janeza. Za tem grmovjem so
dan na dan gruče brezposelnih,
raznih komunistov in socijali-
stov, vseh stanov in menda tudi
jezikov, a največ je med njimi
Slovencev, Hrvatov in Srbov, in
ti preklinjajo Boga, papeža,
Cerkev, duhovne in sploh kar
jim pride na misel. Ob nedeljah
pa pazijo na tiste ki stopajo čez
cerkveni prag v cerkev, se z
njih norčujejo in jih zasmehu-
jejo, a najraje bi jih kar takoj
na mestu križali. Imenujejo jih
f... podprenike in kdove kaj
še vse, sami se pa štejejo za svo-
bodne "gentleman", ki so nekaj
več, katerim je cerkev deveta
briga. — Žalibog, da je med na-
šimi slovenskimi rojaki tukaj v
Milwaukee na stotine takih, ki
še niso videli naše slovenske cer-
kve od znotraj, četudi so jih slo-
venske matere rodile in jih vzgo-
jile v katoliškem duhu. Mnogi
tudi odpadniki gredo le tedaj v
cerkev, kadar je treba kakega
"botra", ali pa če se mora ude-
ležiti kakega pogreba, ker radi
sorodnikov noče zapustiti cer-
kve.

Res, hudo je v današnjih ča-
sih za vse in kriza je zajela vse
sloje, pa so vendar hujše priza-
deti tisti, ki so Bogu hrbet obr-
nili, kakor pa oni, ki so, kljub
pomankanju ostali zvesti Bogu
in njegovi Cerkvi, ker ti imajo
tolažbo in lažje prenašajo križe,
oni se pa drži prokletstvo, ki
jih vsepovsod spremlja. — Ako
bi poslušali take modrijane, ki
po parkih modrujejo in vedo vse

kar je in kar ni, bi ne prišli da-
leč. Kjer bi bilo pa treba kate-
ro ziniti, si pa ne upajo odpreti
ust. Tudi če še celih 50 let hodi-
jo taki naprednjaki v park se je-
ziti in preklinjati Cerkev in Bo-
ga, se razmere niti za las ne bo-
do izboljšale radi njihovega za-
bavljanja in kletvic, dokler bo
samo park vedel za te njihove
težave. — Pozdrav čitateljem li-
sta tu in onkraj morja.

Poročevalec.

TO IN ONO

TO JE PA NEKAJ DRU-
GEGA

Vodnik voza za prevažanje
pohištva opazi dečka, ki ponuja
komajta namazan kruh in torte.
"To je lepo od tebe", pravi voz-
nik. "Z živalmi moraš biti vedno
dober. Glej, kako se ubogim ko-
njem prileže. Pa ve tvoja mati,
da delaš to?" — "Šaj nisem do-
bil od matere," je odvrnil dečko,
"ležalo je v vozu." — "Prekleta
reč," je zarjovel voznik. "Ti be-
dak! Ne veš, da je moj zajtrk."

PRAVDA KI JE TRAJALA
VEČ LET

Med najslavnejše in najpo-
membnejše spomenike renesan-
ce dobe spada grad Chambord,
ki stoji ob reki Loari na Fran-
coskem. Za ta grad se je vršila
dolgoletna pravda med dvema
burbonskima plemiškima rodbi-
nama. Nedavno je sodišče raz-
glasilo, da pripada grad avstrijs-
nim burbonskim plemičem,
vsled česar je grad, kot posestvo
sovranih državljanov pripadel
francoski državi.

GENERAL DAWES ZA ZNI-
ŽANJE VLADNIH
STROŠKOV

Za zopeten povratek prosperitete je
potrebno, da vsi raznovrstni vladni
oddelki znižajo svoje stroške in tudi
davek se mora zmanjšati. — Tako iz-
javo je podal general Charles G.
Dawes, ko se je vrnil iz Washingtona
po skoraj osmih letih državne službe,
kjer je služil kot podpredsednik, vele-
poslanik na Anglijskem in predsednik
državne "Reconstruction Finance Co-
poration". Zadnje mesto je pustil po
naročilu, naj se vrne domov, da pre-
vzame mesto direktorja "Central Re-
public Bank and Trust Company", kjer
je sedaj predsednik odbora.
"Prihajajoč z mojega dela v Wash-
ingtonu pri "Reconstruction Finance
Corporation", kjer se jasno vidijo per-
spektive dela in trgovine, kjer je jasen
vpogled na vso sedanjo situacijo cele
države, sem sedaj uverjen, da smo pri-
šli do dna in zaobrnitve sedanje de-
presije." — Tako pravi general Charles
G. Dawes. — "Mala podjetja kažejo
izboljšanje in v času jim bodo prav
gotovo sledila tudi velika, ker zdrav-
ljenje današnje depresije, se mora za-
četi pri tleh in iti polagoma navzgor,
in ne narobe, to nam jasno kaže pre-
teklost.

"Za popolno reakcijo moramo pač
gledati na zadržanje večine našega
ljudstva in ne na spremenljivo mnenje
nekaterih. Za nujno bi jaz priporočal
veliko večjo važnost povečati električ-
no moč v deželi, v zadnjih par tednih,
kakor pa naštevati "stake" in "bonds".
Potreben moč in njegovo delo je
glavni faktor te situacije in njegovo
telo v zbiranju je ogromno."
"Glavno zanimanje vlade, državne in
mestne uprave bi moralo biti, enaka
poravnava izdatkov katere so v posa-
meznem in privatnem podjetju že iz-
vršene. Davki se morajo znižati in
učinek tega znižanja naj bo zmanjša-
nje vladnih izdatkov — narodnih, držav-
nih in mestnih. To je bistveno po-
trebno za popolno izboljšanje dela in
trgovine."

TARZANOV SIN

(82)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Kadar se je Korak hotel kam podati na kako
pot se je zanesel edino na svojo moč in sposob-
nost. Ko ga je bil veliki slon na to ponesel na-
zaj preko reke, kjer je obratunal z zlobnim Šve-
dom, je pustil slona oditi v džunglo, sam pa se
je hitro podal na pot proti Seljkovi naselbini, ka-
teru je že preje večkrat obiskal. To je bil zve-
del od Šveda, da mora biti Meriem v Seljkovih
rokah. Ravno se je mračilo, ko je Korak prišel
do porokha gozda, kjer blizu je bila naselbina.

Odvezal si je vrč in jo vrgel na špičasto ogra-
jo in jo zadržal. Minuto pozneje je že splezal
po vrvi do vrha in razgledal po naselju. Nobe-
nega ni bilo videti in Korak je skočil na tla lhi
panter. Počasi in previdno se je bližal šotorom
in prisluškoval, da bi kaj slišal. Nekaj časa ni
čutil ne slišal nič. Niti čuječi arabaki psi, ga
niso začutili. Pri nekem šotoru je obstal in po-
slušal. Zaslišal je angleško govorico. . .

Bil je to Baynes, ki se je pogovarjal z stari-
m Seljkom, kateri mu je diktiral pismo na angle-
ški konzulat v Alžirju, zahtevajoč veliko odkup-
nino za Baynesa. Baynes je bil več dni jetnik v
rokah starega Seljka. Ker je slednji slutil, da bi
se znal Baynes na kak način braniti, ali da bi
skušal uiti, ga je dal močno zvezati in imel je
zapetega v osamelom šotoru. Baynes je čakal
in čakal rešitve, a je ni bilo od nikoder. . .

Baynes bi bil silno rad opozoril Meriem, da
je navzoč v njeni bližini pa tega ni ničel sto-
riti. Zato je ponosi prepeval angleške pesmi in
nato prisluškoval. Neke noč ko je sedel pove-
zan v šotoru je pel neko pesem. Kar zasliši v
tahi noči ženski glas, ki mu je od neke odpeval:
"Z Bogom Baynes, jaz sem Meriem, jutri bo z
menoj slabše, kakor bi umrla. . ." Srečana tih-
ta je sledila in črna noč jo je še posevala. . .

KNJIGA

DOLENJSKA

je zanimiva za vsakega, posebej pa je zanimava za
Dolenjce, ker opisuje njih rojstne kraje kot mesta,
trge in vasi. Slike kažejo dolenski kraji in trge
še iz Valvazorjevih časov dosedaj, kar je nadvse za-
nimivo zlasti za one, ki iz teh krajev prihajajo. Za-
to bi jo vsaj vsak Dolenjec moral imeti v svoji hiši,
da bi vsaj njegovi otroci tu v Ameriki videli na sliki
kraje, odkje prihajajo njihovi slovenski starši iz
teh krajev. — Knjiga je lepa in stane

\$1.50

Naroča se od

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK

1849 West 22nd Street : Chicago, Ill.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

17. Nedelja — Aleksij — Marcelina
18. Ponedeljek — Friderik Kamil
19. Torek — Vincencij — Avrea
20. Sreda — Margareta
21. Četrtek — Angelina
22. Petek — Marija Magd., — Lavrencij
23. Sobota — Apolinarij

Rev. J. C. Smoley:

DEVETA NEDELJA PO BINKOŠTIN

Čuditi se moramo, ko vidimo našega Gospoda najprej v solzah, potem pa vsega razjarjenega, radi bi vedeli, kako so mogli tako razni občutki tako hitro drug drugemu slediti. Treba nam pa samo vsebino evangelja premisliti, pa bomo to razumeli.

Kar nam pripoveduje evangelij, se je godilo kratko pred Kristusovim trpljenjem. Tri leta je hodil okoli in učil. Povsod so slavili njegovo ime, večina ga je imela za obljubljenega Mesijo. Toda njemu ni bilo za svetno oblast, njemu je bilo za rešitev duš, in ker ni hotel nič slišati o perzvetnem kraljestvu, so se ljudje od njega oddaljili. Ljudstvo jeruzalemsko ga je izročilo smrti in si tako pripravilo grozen pogin. To poslednje je bilo pred Kristusovimi očmi, ko se je nekega dne blizal z Olske gore mestu. Kako krasen tempelj, toda čez 37 let ne bo kamna na kamnu. Videl je pogin svojega izvoljenega ljudstva, in vse to je napolnilo njegovo srce z žalostjo, da je jokal. Sebičnejši tudi joka, toda le zato, ker je tudi njega zadel nesreča. Človeka blagega srca pa gane nesreča bližnjega. Ni jokal Kristus radi sebe, jokal je nad izraelskim ljudstvom. Njegove solze so bile solze iskrenega prijatelja, blagega, dobrotljivega srca, ki je videlo samo trdovratnost in zakrknjenost judovskega ljudstva, zato je vzdihnil: "O ko bi bilo poznalo v ta tvoj dan, kaj je tebi k pokoju, pa si zaslepljeno in ne boš ušlo svoji nesreči."

Gospod je šel nato dalje in prišel v tempelj. Obdan je bil od raznih dvorišč. Za stolice, ki niso prišli samo iz Palestine, ampak tudi iz drugih pokrajin, so potrebovali obilo klavnih živali za daritve. Ogromne množice govedine, ovac, golobov, množice mešetarjev in kramarjev po vseh kotih so povzročale grozen šum in krič. Po tem še nesnažnost, ki se gotovo ni prilagala temu svetemu kraju. Bog je duh, pravi sv. Pismo, in kdor ga časti, naj ga časti v duhu in resnici. V ponižnosti naj mu prinašajo darove, njegovega templja naj ne napravijo za kupčijsko hišo, kjer hoče drug drugače ocajati. To je, kar je hotel Gospod reči z besedami: "Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste iz nje napravili jama razbojnikov." Ni se zadovoljil s tem, spletel si je bič, izgnal kupčevalce iz templja in prebrnil njihove mize. Ta, ki je pred kratkim časom še britko jokal, kaznuje sedaj grešnike z neizprosno strogošjo. Tako vidimo, kako se da solza in strogošjo združiti. On je isti Bog, ki ima usmiljenje z zasleplencem, ki ima usmiljenje, potrpljenje z grešnikom, je isti Bog, ki kaznuje trdovratneža in zakrknjenca. Dokler živi človek še na svetu, preliva Bog radi njegove solze usmiljenja, ko pa stopi na oni svet, ga pa čakajo kazni božje jeze.

Hujše kakor Jeruzalemu, se bo godilo temu, ki noče poslušati božjega glasu. Zato pa naj bo naš sklep: Ne zakrknjenost, ne trdovratnost, ampak spoznanje božjega usmiljenja in potrpljivosti naj vodi in napolnjuje naša srca, da bomo slišali njegov glas, ko teka na naša srca in govori prijateljsko: „Da bi spoznal tudi ti, kar je v tvoj mir.“

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Slaba tolažba

Nedavno je imel tržaški poštešt Pitacco, ki je obenem senator v rimskem parlamentu govor o Trstu in Reki. Tožil je, da sta Trst in Reka gospodarsko docela propadli, ker sta izgubili nekdanje zaledje bivše avstrijske monarhije. Oba mesta sta pa doprinesla to žrtev samo radi tega, da se izpolnijo politični ideali njunega italijanskega prebivalstva in da tudi teritorialno postane del italijanske domovine. V zadnjem času se je pa zopet pričelo urejati srednje-evropsko gospodarsko vprašanje, za Trst in Reko so se obnove vile perspektive za bodočnost, tujo, zlasti v Švico, na sezoni za zopet opomoreta kot trško delo. Pridni delavci so se na govski izhodišč podunavskih ta način prihranili marsikak tih držav. Toda, Francija in Čehoslovaška sta za tako rešitev zrednjevropskega problema, ki prav nič ne koristil ne Trstu, in njeni škili zidarjev brez zaslužka in prijatelji so torej krivi, če bosta Trst in Reka zares propadla. — daj molče, čeprav z muko prežunani minister Grandi je Pitacca zelo pohvalil, to pa najbrže za to, ker je skušal opravičiti prišlo do dogodkov, ki so zahtevale uničevalne politike — Po smrti viražiti. Obljubil je tudi, da bo ti Mussolinijevega brata Arnalže Italija skrbela za "svoj" Trst da so namreč pričeli fašisti v "svojo" Reko. Fašistični tisk je pa za to priliko takoj pograbil, kakor potapljač se, za rešilno desko, in pričel hvaliti Italijo, kako si prizadeva, da tudi kamenito ploščo z napisom. Ne-

gospodarsko pomaga "osvobodjenim" bratom, a je na tej poti ovirajo sovražni elementi. — Zdi se pa, da rimska tolažba ne bo dosti pomagala in tega se trezni tržaški in reški trgovci tudi preobro zavedajo.

Kako je v Renčah pri Gorici

Do letos, je prebivalstvo v Renčah pri Gorici živelo še ne tako v miru. Fašisti tudi niso preganjali ljudi, kakor po drugih krajih v Julijski Krajini. V svojem nadaljnjem poročilu je napovedal, da bo še letos ustanovljenih več novih šol v Julijski Krajini, da bo fašistična kultura s pomočjo teh šol prodira korak dalje v tujerodni svet. Namestili bodo 30 novih učnih moči in dva nova diktatična ravnatelj, enega v Idriji, enega v Tolminu, katerih "sveta naloga bo, zanesi v deželo nekulturnih tujerodcev glas fašistične rimske civilizacije." — Hinavski domišljavci.

ki neznanci so pa "fašistično" drevje polomili, ploščo pa razbili in vrgli en kos pred občinsko hišo, drugega pa pred cerkev. Karabinerji in miličniki so napravili v vasi preiskavo in krivce "izsledili". Aretirali so šest mladih fantov v starosti od 19 do 23, čeprav so mladeniči zatrjevali, da niso nič krivi. Odvedli so jih v goriške zapore.

Železniška nesreča

Na železniški progi Prestranek-Postojna gradijo nov tir, ker je po mnenju tržaških listov promet na tem delu tolik, da bi ga drugače ne bilo mogoče zmagovati. Pri gradnji je zaposlen večji oddelek delavcev, ki so pa skoro sami Italijani in fašisti. Dne 16. junija se je enemu, po imenu Ivanu Boni pripetila huda nesreča. Ravno pred opoldanskim počitkom se je malo oddaljil od ostalih tovarišev in šel po sredini tira, ko ga je iznenadil prihajajoči vlak. V zadnjem hipu je hotel odskočiti, pa se mu je na nesrečo zataknila noga pod tračnico da je padel. Vlak mu je prerazal obe nogi skoro tik pod životom in ni upanja, da bo ostal pri življenju.

Italijanske manifestacije

V Zadru so imeli Italijani v nedeljo 12. junija velike vojne manifestacije. V mesto je pripela vojna eskadrilija italijanskih vojnih ladij z novo vojno zastavo. Zadrski škof Munzani je posebno poveljeval nekdanji beneški pestriž v Zadru in v drugih dalmatinskih metseh, v katerih je pred stoletji vihrala zastava "Boga in domovine". Slednjič je škof govoril, kako zelo želijo in hrepene, da bi se zopet že vrnili časi, da bi zaplapolala nad dalmatinskimi mesti beneška zastava in bi se vse ljudstvo zbralo okoli italijanske trikolore.

Izpred sodišča

Pred goriškim sodiščem je bil obsojen 21 letni Kamilo Rijavec iz Bevca na tri mesece ječe. Rijavec je bival v Gorici in je pred meseci dobil policijsko posvarilo. Poleg drugega je moral biti po tem posvarilu vsaki večer doma najkasneje do 10. ure zvečer. Pred nekaj dnevi so ga po tem času dobili karabinerji z doma in ga radi tega aretirali, nakar je bil po enem tednu obsojen.

Nove italijanske šole

Na seji deželnega šolskega sveta v Gorici je šolski skrbnik Mondino v svojem poročilu zavzel uprav šovinistično stališče napram slovenski in hrvatski narodni manjšini. Ostro je napadel Jugoslavo, češ, da je treba njene ljudi prištevati med "cincine zločince, ki zahrbtno napadajo načelnika fašistične vlade, ki ga je roka božje previdnosti prav te dni sept rešila smrti in ga ohranila Italiji, še posebej pa njenemu prebivalstvu ob meji, da more nadaljevati borbo proti tujemu elementu". V svojem nadaljnjem poročilu je napovedal, da bo še letos ustanovljenih več novih šol v Julijski Krajini, da bo fašistična kultura s pomočjo teh šol prodira korak dalje v tujerodni svet. Namestili bodo 30 novih učnih moči in dva nova diktatična ravnatelj, enega v Idriji, enega v Tolminu, katerih "sveta naloga bo, zanesi v deželo nekulturnih tujerodcev glas fašistične rimske civilizacije." — Hinavski domišljavci.

Ustje na Vipavskem

Škoda je vsakega inteligenta, ki zapusti ta svet, še posebno škoda za nas je pa ta, da nas je zapustil v najlepši dobi naš župnik France Hočevar. Bil je majhne postave, pa je bil notranje toliko bolj velik. Odličnik je bil še ko je študiral in odličnik je bil tudi pozneje, vse do svoje smrti. Skoro vse življenje je bil nekoliko bolehen, vendar ni nihče mislil, da se bo poslovil tako zgodaj od nas.

Radi noža pred sodišče

Rihemberski karabinerji so te dni aretirali Milana Vidmarja in Viktorja Birso iz Rihemberga in pri preiskavi so našli pri njiju dva krivca. Ker so tači noži po postavi prepovedani, če se ne rabijo pri delu, sta bila oba odpeljana v Ajdovščino na sodišče.

Nesreča

Hud vihar je divjal sredi junija po cerkljanskem in povzročil prebivalstvu ogromno škodo. V neko hišo v Podbrdu je med nalivom udarila strela in ranila tri osebe, katere so z avtobusom prepeljali v goriško bolnico. K sreči strela ni bila ognjena in je tako hiša ostala.

Širom Jugoslavije

V zadnjem hipu rešena smrti Leopold Držar, posestnik na Brezovici, tako poročajo iz Mirne, je šel v Praprotnico po drva. Pri nakladanju sta mu pomagali hčerki Pavla in Milka. Na kraju, kjer so nakladali drva, se je iznad poti privlil do 1400 funtov težak hrast in se skotalil naravnost proti dekletom, katere je pritisnil k vozu. Mlajša je skoro zadušila, ker ji je ležal hrast ravno na prsih, in so jo še v zadnjem trenutku rešili. Starejši Pavli je pa zlomilo nekaj rebra, kost v nogi in ji prizadelo nevarne notranje poškodbe.

Smrtna nesreča

V bližini Sv. Jurija ob Ščavnici je smrtno ponesrečil mestsarjski vajenec 17 letni Ivan Zadravec. Padel je s kolesa tako nesrečno, da je na mestu obležal.

Pod vozom

Pod voz je nesrečno padel 20 letni sin kočarice Anton Kožuh od Sv. Uršule v celjskem okraju. Kolo mu je strlo levo nogo.

Konj ga je brenil

Posestnika Janeza Ogrinca, p. d. Boštaja iz Domžal je brenil konj v hrbet in mu poškodoval ledvico, da so ga morali peljati v bolnico.

Nesreča

Z avtomobila je padel Alojz Rošar, delavec opekarne na Ljubčini pri Celju in se nevarno poškodoval na rokah in po glavi.

Smrtna nesreča

Na teharskem klanecu se je smrtno ponesrečil Vlado Frelič, elektrik zagrebškega gledališča. Nesrečo je zakrivil avto v katerem se je peljal Frelih.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

DENAR

v Jugoslavijo in druge države pošiljam zanesljivo in točno po dnevem kurzu. Včeraj smo računali:

Za 100 din	\$ 2.25
Za 250 din	\$ 5.05
Za 500 din	\$ 9.50
Za 1000 din	\$18.50
Za 2500 din	\$46.15
Za 5000 din	\$91.50

Za 100 lir	\$ 5.90
Za 500 lir	\$27.00
Za 1000 lir	\$53.25

Pri večjih svotah primeren popust. Money Order in pisma naslavlajte na:

JOHN JERICH
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specialist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 25th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč, razen sred ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

TRETJI DAN RAZPRAVE
PROTI MARIBORSKIM ČASTNIKOM-PUČISTOM

(Dalje)
Pismo pokojnega Milojkoviča-Milojkovič vse odkrito priznava

Dunajski brzjav izmišljen?

Nato je bilo prečitano dolgo pismo, katerega je rajni poročnik Milojkovič pisal v hotelu Meran, predno je prišla straža, da ga aretirajo. V tem pismu piše poročnik Milojkovič, da je res nameraval pobegniti na Dunaj in se tam vpisati v komunistično propagando. Glede proglaša izjavljati v svojem pismu rajni Milojkovič, da je bil napisan vpričo Atanackoviča na njegov pisalni stroj. Priznava, da je kriv in izjavlja, da mu je žal, da je spravljal v to neprijetno afero poročnika Atanackoviča in Miladinoviča. Priznava v polni meri svoje zveze s komunisti in obtožuje istočasno oba poročnika Atanackoviča in Miladinoviča, katerema je bilo popolnoma jasno njegovo delovanje in njega prevratni značaj. Nadalje priznava Milojkovič v tem pismu, da je svoje tovariše potegnil za nos, ko jim je izjavil, da je dobil od nekakšne centrale z Dunaja brzjav, naj se prevrat preloži. Z Dunaja ni namreč dobil nobenega brzjava. Nadalje izjavlja Milojkovič v tem pismu, da svoji ljubici o svoji pučistični organizaciji ni povedal ničesar. Na koncu pristavlja, da se je v vsakem pogledu razlikoval od svoje kovič odgovarja sodniku, da okolice in svojih častniških

tovarišev, da se je vedno pečal s socialnimi problemi in čital knjige. Šele trkanje na vrata je prekinilo njegovo pismo, obenem pa tudi priznava tudi njegovo življenje. V tem pismu Milojkovič priznava tudi stalne zveze s Sarloto Friedmann, ki je bila tudi aretirana in ki bo nastopila pri razpravi kot priča.

Priči, ki nič ne vesta

Po prečitaniu tega pisma je bil poklican Anton Tončič, gostilničar v Pobrežju pri Mariboru, kjer sta oba častnika prenočila. Sodnik je naslovil na gostilničarja nekaj vprašanj, ki pa niso prinesla ničesar bistvenega. Anton Tončič izjavlja, da s častnikoma sploh ni govoril. Sodniki ga sprašujejo, ali mu je morda znano če se je nahajala v družbi obeh častnikov še kaka tretja oseba, česar pa gostilničar ne ve.

Nato je nastopila priča Mirko Makuc, hlapec pri Tončiču. Tudi on ni izpovedal ničesar novega.

Paunkovič noče priznati ničesar

Priče so nato odstopile in pred sodni kolegij je bil poklican poročnik Paunkovič, ki je obdolžen da je vedel za nameravni puč in za noč, ko naj bi se izvršil, da pa kljub temu ni obvestil svojih predpostavljenih. Poročnik Paunkovič odgovarja sodniku, da ne priznava ničesar, niti svojih

izjav ne, ki jih je dal pred preiskovalnim sodnikom. Sodnik mu nato stavlja celo vrsto vprašanj, na katera obtožence odgovarja kratko in jedrno: Ne priznam! On ne priznava niti tega, da bi se s svojimi tovariši razgovarjal o tem puču, niti bi vedel za njegov namen ter podrobnosti. Nato so mu prečitali vse prejšnje njegove izjave pred preiskovalnim sodnikom. Poročnik Paunkovič je vsako izjavo posebej zanikal, potrdil, da jih je sicer podpisal, da pa jih ni pričel.

V svojih prejšnjih izjavah pred preiskovalnim sodnikom je bil poročnik Paunkovič priznan, da se je z rajnim Milojkovičem večkrat razgovarjal o socializmu in raznih socialnih problemih ter tudi o komunizmu. V družbi Milojkoviča je večkrat posedal v mariborskih kavarnah. V te razgovore je bil zapleten tudi poročnik Todorovič, ki mu je celo pri neki priliki povedal, kako Milojkovič na tistem pripravila neko revolucionarno organizacijo. Tega Paunkovič ni smatral za resno in tudi ne za potrebno da prijavi polkvnemu poveljniku.

(Dalje prih.)

V krčmi. — Ti si se oženil na stara leta?

— Da.
— Koga si pa vzel
— Žensko.
— Bedast odgovor! Alfi si že videl koga, ki je vzel moškega?
— Da, mojo ženo.

Obnovite svojo naročnino za ist pravočasno!

ZA ORGANISTE
in cerkvene pevske zборе
CERKVENA GLASBA

BERNIK FRANC:

Pozdravljen, pesem za mešani zbor in tenor solo, primerna za slavlje župnika, partitura.....	10c
Kraljici Majnika, trije mešani zbori; Majnikova, Češčena Marija, Ave Maria, partitura.....	10c
Slavospev sv. Večera: "Quem vidistis, pastores?" za 4 glasni mešani in moški zbor, partitura.....	15c

ČADEŽ VIKTOR:

Rajske Strune Zadonite! 20 starejših božičnih pesmi in 3 božični odpevi. Partitura.....	60c
Posamezni glasovi.....	25c

FOERSTER ANTON:

Cecilija, cerkvena pesmarica, 2. del trdovezan v knjigi.....	\$1.25
Ecce Cacerdos Magnus, trije različni napevi, za 4 glasove, latinske besede, partitura.....	25c
6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove, se rabijo lahko kot solo-spevi z orgljami, partitura.....	50c
Posamezni glasovi.....	20c
7 pogrebni pesmi za mešani zbor, partitura.....	75c
10 Euharističnih pesmi, za mešani zbor, partitura.....	75c
Posamezni glasovi.....	15c
12 Marijinih pesmi, posamezni glasovi.....	15c
12 Pange Lingua, Tantumergo, Genitori, štiri-glasno, partitura.....	50c

GERBIČ FRANC:

Slovenska sv. maša v čast sv. Franciška Seraf. za mešani zbor, partitura.....	50c
Posamezni glasovi.....	20c
12 Pange lingua, tantumergo in genitori, posamezni glasovi.....	15c

GRUM ANTON:

10 Obhajalnih in 2 Presv. Sreč Jezusovemu za mešani zbor, partitura.....	50c

HIADNIK IGNACIJ:

Petero prošnjih Marijinih pesmi za mešani zbor, solo in orglje, partitura.....	50c

HRIBAR P. ANGELIK:

Postni in velikonočni napevi za mešani zbor, partitura.....	\$1.00
Posamezni glasovi.....	25c

KIMOVEC FRANCŠEK:

Češčena bodi Kraljica, koral z orgljami, partitura.....	10c
Posamezni glasovi.....	3c

Missa de Angelis, latinska koralna maša z orgljami, partitura.....	25c
Posamezni glasovi.....	10c

Rihar Renatus, 21 pesmi našemu Gospodu, 3 razne, 4 postne, 2 božični, 2 velikonočni, 1 za Vnebohod, 8 za sv. Rešnje Telo, 1 na čast presv. Trojici, za mešani zbor, partitura.....	\$1.00
Posamezni glasovi.....	25c
14 mašnih pesmi, za mešani zbor, pos. glasovi.....	15c

VEDVED ANTON:

Bone Deus, latinski solospjev z orgljami, partitura.....	20c

POGAČNIK:

Missa in Honorem s. Josephi, za mešani zbor, posamezni glasovi.....	15c

PREMRL STANKO:

Cerkvena pesmarica, glasovi 114 pesmi.....	45c
Cerkvena ljudska pesmarica, partitura, v trdovezani knjigi.....	\$1.50
Godovnice nebeški Materi, 14 pesmi za Marijine praznike, mešani zbor, pos. glasovi.....	20c
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih. 20 pesmi v čast svetnikom za mešani zbor, partitura.....	75c
Posamezni glasovi.....	15c
Slava sv. Križu, pet pesmi za postni ali misijski čas za mešani zbor, partitura.....	50c

SATTNER P. HUGOLIN:

Planike 2. zv., 14 Marijinih pesmi za šoli, mešani zbor in orglje, partitura.....	90c
Postni napevi za mešani zbor in orglje, 8 skladb, partitura.....	50c
Slovenska sv. Maša, J. Miklošič, za mešani zbor priredil P. H. Sattner, partitura.....	50c
Posamezni glasovi.....	15c

SPINDLER F. S.:

Spremljevanje k Ljudskim pesmarici. Vsebuje popularne mašne, obhajilne, blagoslovne pesmi, pesmi za cerkveno leto, Marijine praznike, smernice in druge pobožnosti, pesmi k svetnikom in angelom itd., skupaj 81 skladb, trdo vezano v knjigo.....	\$1.00

VODOPIVEC VINKO:

Kraljici svetogorski, 12 Marijinih pesmi, za mešani zbor, partitura.....	65c
Pesem za posvečevanje nove cerkve ali altolja, partitura.....	20c

Ker ima naša knjigarna zastopstvo z vsemi knjigarnami v domovini, preskrbuje tudi druga dela, ki niso v tem seznamu navedena. Kadarkoli želite, katerokoli pesmarico, ali partituro, pišite nam in jo vam preskrbimo. Naročilom je priloženo tudi potreben znesek v poštne Money Ordru.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd St.

CHICAGO, ILL.

Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV

Sestavljen po narodni pripovedki iz srednje

petnajstega stoletja F. Kočvar

"Je-li to čas, ko so menihi na potu?" mu seže porogljivo Janez v besedo, "sedaj, ko si sove, čuki in druga mračna žival išče plena? Pravi menihi sedaj kleče po svojih izbicah in prosijo Boga, da prizanaša grešnemu svetu zaradi naših hudobij, nikdar pa se ne potikajo ob tem času po gozdih. Ako me vse ne moti, ste vsi trije prav taki menihi, kakor je bil oni, ki smo ga danes prišli, Marko, pripelji ptica semkaj, da se prepričamo, ali so vsi enega gnezda ali ne!"

Koruznica zašumi in Marko privleče vohuna na mesečino.

"Izdajalec!" sikne grof, spoznavši svojega ogleduha, drugega ni mogel reči, tako krepko ga je davila Janezova pest. Sedaj se domisli, da ima pod haljo meč, hoče ga izdreti, toda Janez ga prehiti, zlomi izdrti meč na kose, ter zmeče v mlinski jez. Večje sramote mu pač ni mogel napraviti. Z grofom vred sta bila razorožena tudi njegova birača.

Medtem pride grof nekoliko k dušku in takoj napne druge strune: "Roparji nesramni ste in ponočni potepuhi, ki iz hudobnega namena tu na mimogredoče prežite. Zaradi tega boste zapadli vsi kazenski pravici!" V tem slogu je hotel še dalje kazati svojo oblast, toda Janez je skrčil takoj krepkeje pest in mu sapo zaprl.

"Ako smo roparji," poudari ostro Janez, "ni smo roparji nedolžnosti, kakor vi, grof. Ako naš namen ni bil dober, bil je gotovo boljši od vašega, da smo vas tu prestregli in ako smo mi kazni vredni zaračunati, tembolj bi ji morali zapasti vi, ropar nedolžnosti! Toda roka pravice se vas ogiblje, ker se noče omadeževati z vami."

"Kdo si, da tako predrzno govoriš z menoj, z menoj, svojim gospodarjem?" vzklikne grof, "jaz sem Urh, celjski grof, strah cesarjev in kraljev, grof Zagorski, ban hrvaški in..."

"Tad naš ujetnik!" mu ponosno prestreže Janez govorico.

"Gorje, trikrat gorje mu, kdor se predrzne le las na meni skriviti! Pokazati mu hočem, da nosim železne rokavice! Sedaj pa zahtevam od vas, da poveste, kdo da ste!" sika grof od jeze bled. "Nemudoma se mi javite, kdo ste, da se ne oskruni moja plemenita kri in knežji stan, občeati s kakim kmetiškim prostakom!"

"Grof, jako hitro ste pozabili, da ste naš ujetnik!" ga pouči Janez, že nekoliko pomirjen ter vtakne svoj nož zopet v nožnico. "Ko bi nas bila volja, zvezemo vas tu kakor prase in vržemo tje kaj-le v zajež. Pri moji veri, da bi vas ne varovala ne vaša plemenita kri, ne vaš knježji stan. Toda na tak način si pošteni kmetiški prostaki nečajo omadeževati dobrega imena. Povejte nam namen, ki vas je vodil v tej opravi in ob tej uri semkaj!"

"Kdo se drzne z menoj, grofom Urhom tako govoriti, kdo od mene, vašega gospodarja, terjati račun? Pač pa vam vsem jaz ukazujem, da se pri tej priči domov podaste in spat greste, kakor se to poštnim ljudem spodobi, da, pri moji največji nemilosti!"

Tako preširno besedičenje je bilo Janezu odveč. Odveže si hitro svoj zavrtni robec ter zveže z njim grofu roke na hrbtno in to tako trdno, da sta mu kar zatekali.

"Naprej čez most!" zagrmni nato strogo nad njim, "in to le brz, sicer bo pela druga!"

"Kam-le?" zakriči grof penast, da je odmeval iz gozda jek.

"Kam-le?" ponavlja porogljivo Janez, "kam le drugam, kakor v naše svinjake! Le brz naprej! Petelini že pojo po vasi, ako se obotavljate, napravimo vam javno sramoto. Hej, kako bo iskala jutri grofica grofa po gradu, on bo pa v našem svinjaku zaprt. To bo dalo zopet govorjenja Celjanom. Ha, ha, ha!"

Kaj je bilo grofu storiti, kakor udati se sili ter iti s fanti čez most. Čimdalje je šla pot, tem mehkejši je postajal. Preudarjati je jel, kako bi se dalo na najlepši način fantom odkupiti in oditi sramoti. Zatorej prične čez nekoliko časa.

"Fantje, pustite me mirno svojo pot!" "Ta bi bila lepa!" mu zasučje Janez govor, "da bi vas puščali mirno svojo pot, vi pa nam zato vlačite naša dekleta na svoj grad, kjer jih zapirate v grozne ječe, ako se protivijo vaši pohotnosti."

"Kakor vidim, vam je vse znano!" nadaljuje mirno grof. "Pustite me dalje in nadariti vas hočem, kakor vas ni še nikdar nihče obdaril. Le kralji in cesarji dajo takšna darila svojim vernim slugam!"

"Tu ni govorjenja in ga ne more biti o nagradi, temveč — odkupiti se vam bo treba. Odkupiti se, kakor je primerno in dostojno vašemu viteškemu stanu, pa tudi naši hrabrosti in pogumnosti. Toda ne mislite, da hrepenimo po vaših večini pridobljenih zakladih zlata in srebra, katerega hranite po cele sode in kadi po vaših kletah, katerih se pa drži prav toliko krvi in solza. Sami imamo dovolj zlata po svojih vinogradih, pašnikih in gozdih, največ pa še v svoji žuljavi dlani, katero ste nočjo sami poskusili, da ni kar tako."

"Zlata in srebra torej ne marate, s čim naj se odkupim?" vpraša grof nekoliko v zadregi. — "Ha, že vem! Tako-le bo najbolje. Nočjo ste pokazali," se jim priljuje grof, "in na podlagi tega vas hočem popleniti! — Vas in ves vaš zarod in celo okolico, kolikor je spada pod Teharje, na vekov veke. V grb vam dam od svojih treh zvezd dve. Sebi sorodne vas hočem pripoznati in kot take spoštovati jaz in ves moj rod na vekov veke. Tu je moja viteška desnica, da bom mož-beseda!"

Ta predlog je bil fantom nad vse všeč. "Živio naš grof, živio, trikrat živio! Živeli teharcini, živelo naše plemstvo!" zaori fantovska četvorica.

"Le ne prehitro naprej, fantje!" svari resnobno Marko. "Taki gospodje se znajo jako resno in trdno zaklinjati in svojo besedo zastavljati, vrhutega, če treba tudi čast in poštenje. Le redko kdaj pa ostanejo mož-beseda. Žal da sem se svoje dni sam kot bivši oproda le prepogostoma na lastne oči o tem prepričal. Kdo nam je porok, da nam grof jutri ne pošlje namesto vplemenitvalne pečati svojih biračev, da nas pobere in odžene?"

"Le poskusi naj!" zapretili grofu Šimkov Tone, "takoji si pripravim koso in skujem iz črtala sulico, potem se bo pa že pokazalo, kdo bo zmagal: kmetiči ali birači!"

"Jutri na svete Ane dan," nadaljuje jako sladko grof, "bo kakor nalašč prilika jako ugodna. Vaše starešinstvo si voli novega načelnika krdu. Volitvi bom prisostoval tudi jaz z vso gospodo. To bo pač najugodnejša prilika, da povzdignem Teharjane med svoje plemstvo. Za povod porabim vašo pomoč v turških bojih, katere hočemo pričeti prav kmalu na ogrski in hrvaški meji.

(Dalje prih.)

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.

POSUJE ŽE 38 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO \$3,000,000.00.

SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku.

Skupno število krajevnih društev čez 200.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad \$4,000,000.00.

Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošteni in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri K-RANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250.00; \$500.00; \$1000.00; \$1500.00 in \$2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača \$1000.00 posmrtnine.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE: K.S.K.J. je prva slovenska podpora organizacija v Ameriki, kjer se član(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primernemu nizkemu mesečnemu assesmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega assesmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVANINA:

Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost assesmenta.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnejše organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16.

do 55. leta, v mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Za nadaljnja pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:

MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blagajnik.

SLOVARJI

IN DRUGE UČNE JEZIKOVNE KNJIGE.

SLOVENSKA SLOVNICA, Dr. A. Breznik, 249 str., vez. \$1.00	
ČEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR, sestavljen Dr. Fr. Bradač, 315 str. Vezan, stane	\$2.00
ANGLEŠKO-SLOVENSKA ČITANKA, Dr. F. J. Kern, 213 str. trdo vezana	\$2.00
SLOVENSKI PRAVOPIS, Dr. A. Breznik, broš.	.65
LATINSKO-SLOVENSKI SLOVAR, sestavljen Dr. Fr. Bradač, 500 str. Vezan	\$2.50
SLOVAR TUJK, sestavljen Dr. Fr. Bradač, 174 str. Vezan	\$1.50
SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR, ses. Dr. Fr. Bradač, 626 str. Vezan	\$2.50
SLOVENSKO-FRANCOSKI SLOVAR, sestavljen Dr. J. Kotnik, 382 str. Vezan	\$2.25
FRANCOSKO-SLOVENSKI SLOVAR, sestavljen Dr. J. Pretnar, 555 str. Vezan	\$2.50
GRŠKO-SLOVENSKI SLOVAR, Anton Dokler, 848 strani, vez.	\$5.00
ITALIJANSKO-SLOVENSKI SLOVAR, sestavljen Dr. J. Valjavec, 379 str. Vezan	\$2.25
SLOVENSKO-ITALIJANSKI SLOVAR, sestavljen Dr. J. Valjavec, 404 str. Vezan	\$2.25
SLOVENSKO-SRBOHRVATSKI SLOVAR, sestavljen Dr. I. Albi Vilhar, 269 str. Vezan	\$2.00
SRBOHRVATSKI-SLOVENSKI SLOVAR, Dr. Albin Vilhar, 328 str. Vezan	\$2.00
ROČNI SLOV.-ANGLEŠKI in ANGL. SLOV. SLOVAR, 95c	
UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA, Ses. J. Mulaček, 295 str. Broš.	\$1.25
UČBENIK RUSKEGA JEZIKA, Prof. J. Orožen.	\$1.50
ESPERANTSKO-SLOVENSKI SLOVAR, Esperantski klub, 192 str. Vezan	\$2.00
SESTAVA ČLOVEŠKEGA JEZIKA, Eng. Rakovec, 104 str. Broš.	\$1.50
WEBSTER'S ENGLISH DICTIONARY, 758 str. Vezan.	\$1.15
POPULAR WEBSTER'S DICTIONARY, 380 str. Vezan.	.50

Vsi gori navedeni slovarji se dobijo v Knjigarni "Am. Slovenca". Naročilom je priložiti potrebni znesek, bodisi v gotovini, Money Ordru, bančnem draftu ali v znakmah. Knjige razpošiljamo poštne prosto. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

ZAŠČITA ZALEĐJA PROTI VOJNIM STRUPOM

(Dalje)

Proti prečim kapljicam iperita in lewisita se mora človek še zavarovati s posebnimi rokavicami, z gumijastimi čevlji in z gumirano obleko, ki si jo obleče čez vsakdanjo in si z njo zavarujemo tudi glavo (kapuca!). Z aparatom za kisik in z obleko zopet iperit smo pa sigurno zavarovani proti vsem vojnim strupom toliko časa, dokler traja zaloga kisika. Poskrbeti moramo torej, da imamo vedno dovolj kisika v rezervi, da lahko z njim v slučaju potrebe znova napolnimo na primernem prostoru svoj izolacijski aparat. — (Kdor more, naj si tak aparat nabavi in naj se vadi v dihanju nanj, pri čemer naj tudi ugotovi, koliko časa je uporabljen.)

Izolacijskih aparatov bi se morali posluževati v slučaju potrebe zlasti bolničarji in ljudje pri reševalnih oddelkih. Opomniti moram, da dihanje skozi masko in aparate s kisikom ni tako lahko. Zato bi se moral vsakdo vaditi in trenirati, dokler je čas, ker v usodnem trenutku nevarnosti bi bila trenaja prepozna. Malokdo bi namreč mogel prvič vzdržati polurno dihanje pod masko, zlasti ne nervozni, ki bi jo prav hitro sneli. Za otroke, starčke in ljudi z bolnimi pljuči ali bolnim srcem obrambni aparati skoraj ne pridejo v poštev.

Potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.

Dasi sta prava maska in izolacijski aparat najbolj priporočljiva, vendar le omenimo tu še najprostejši način, kako si naj v slučaju potrebe napravimo zasilno masko, ki bi nas varovala nekaj trenutkov, dokler se ne bi odpravili na varen kraj. Vzemo čisto žepni robec — ženske lahko kar ruto z glave — namočimo ga v vodo, jesih, olje ali glicerin, zakrijmo si z njim usta in nos, skozi katerega dihamo. Drugi način pa je, da vzamemo več plasti tkanine, vate ali kakega drugega poroznega blaga in nasujemo med posamezne plasti cinkovega oksida, natrijevega karbonata, razdrobljenega oglja — najbolje od češpljevih peček —, nekoliko kalijevega hipermangana v zrni, natrijevega hiposulfida, natrijevega bikarbonata, sode bikarbonate in urotropina, kar dobimo

potrebno bi bilo, da bi n. pr. občine poskrbele in si nabavile maske in izolacijske aparate, ki bi jih rabili ljudje že v miru na vajo v dihanju. Po nekaterih državah so se že resno oprijeli tega. Vojništvo se vadi o pravilni uporabi mask in Draegerjev, a tudi za ženski svet in druge, ki ostanejo doma, bi bilo priporočljivo, če bi se spoznali z obrambnimi aparati.